

EU og internationalt
Den 24. februar 2016
MFVM 036

SAMLENOTAT
Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 14. marts 2016

1. Markedssituationen for landbrugsvarer
- *Orientering fra Kommissionen og udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke
side 2

2. Finansielle instrumenter i forhold til landbrugspolitikken
- *Udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke
side 7

3. (Evt.) Forslag til Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EU) 2016/72
blandt andet for så vidt angår visse fiskerimuligheder for tobis
- *Politisk enighed*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 9

4. Rådets konklusioner om Den Europæiske Revisionsrets særberetning nr. 11/2015:
Forvalter Kommissionen EU's fiskeripartnerskabsaftaler hensigtsmæssigt?
- *Enighed om rådskonklusioner*
KOM-dokument foreligger ikke
Side 12

5. Rådets konklusioner om Den Europæiske Revisionsrets særberetning nr. 13/2015:
EU's støtte til træproducerende lande under FLEGT handlingsplanen
- *Enighed om rådskonklusioner*
KOM-dokument foreligger ikke
side 14

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI)

den 14. marts 2016

1. Markedssituationen for landbrugsvarer KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Markedssituationen for mælk og svinekød har været vanskelig gennem længere tid på grund af lave priser, der især følger af det fortsatte russiske importforbud mod landbrugsvarer fra EU og en generel ubalance mellem udbud og efterspørgsel. På den baggrund iværksatte Kommissionen i oktober 2015 en hjælpepakke på 500 millioner € til mælkesektoren og animalske produkter. En række medlemsstater ønsker yderligere EU-tiltag. Sagen forventes at være på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14. marts 2016 med henblik på orientering fra Kommissionen og udveksling af synspunkter.

Baggrund

Den generelle markedssituation for landbrugsvarer forventes på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14. marts 2016 med henblik på orientering fra Kommissionen og udveksling af synspunkter.

Formål og indhold

EU's marked for særligt svinekød samt mælk har været vanskelig gennem længere tid. Det skyldes dels det russiske importforbud, der blev indført fra august 2014, dels generel ubalance mellem udbud og efterspørgsel, og hvad angår mælk også bortfaldet af EU's mælkekvotesystem og aftagende kinesisk efterspørgsel.

Rusland aftog i 2013, 24 % af EU's årlige smørekseport på 130.000 tons, og Ruslands import af ost fra EU udgjorde samme år 237.000 tons ud af EU's samlede osteekseport på 743.000 tons eller 32 %. For mælkepulver og andre produkter var Ruslands import fra EU mindre betydelig. EU's eksport af mejeriprodukter til Rusland svarede til 1,4 % af den samlede årlige mælkeindvejning i 2013.

Rusland aftog normalt knap 25 % af svinekødseksporten fra EU. Det svarer til en årlig eksport til Rusland på omkring 700.000 tons ud af en samlet årlig eksport på omkring 3 millioner tons. Heraf udgjorde den danske eksport til Rusland 1,6 milliard kr. (2012).

Kommissionen iværksatte i oktober 2015 en særlig krisepakke til husdyrsektoren (navnlig mejerisektoren) på 500 millioner €, hvoraf der uddeles 420 millioner € som særlig støtte til husdyrproducenter i EU. Støtten uddeles som kuverter til de enkelte medlemsstater, hvor Danmarks andel er 11,1 millioner € svarende til 82,83 mio. kr. Fordelingen af midlerne til medlemsstaterne var baseret på mælkekvoterne frem til april 2015 sammenholdt med prisfald, tørke og eksport til Rusland. Det er besluttet, at den danske andel primært skal anvendes til direkte støtte til mælkeproducenter, mens en mindre del anvendes til at finansiere danske kvæg-, svine-, fåre- og gedeproducenters dyrevelfærdsgebyr i 2016. Støtten forventes udbetalt i slutningen af marts 2016.

Kommissionens krisepakke indeholder også støtte til privat oplagring af ost, støtte til ét-årig oplagring af skummetmælkspulver samt støtte til privat oplagring af svinekød. Hertil kommer oprettelsen af en task force for landbrugsmarkedene, der har til formål at se på udfordringerne i forsyningskæden, herunder markedstransparens og adgang til finansielle instrumenter. Tasken forventes at komme med sin afsluttede rapport i løbet af efteråret 2016, der kan indeholde anbefalinger om ændring af EU-lovgivning.

Mælk og mejeriprodukter

Siden medio 2014 er der indtruffet betydelige prisfald på mælk og mejeriprodukter. Det skyldes et meget stort udbud af mælk på markedet og dårlig efterspørgsel på grund af det russiske importforbud og vigende efterspørgsel fra Kina.

Det er især øget udbud, der skaber en ubalance mellem udbud og efterspørgsel globalt og i EU. I EU er mælkeindvejsningen steget betydeligt efter mælkekvoternes ophør 31. marts 2015. Således lå mælkeindvejsningen januar-november 2015, 2,2 % over indvejsningen i januar-november 2014. Dette tal dækker over meget store stigninger i Irland (13 %) Belgien (6,5 %) og Nederlandene (6 %) og mere moderate stigninger i Danmark, Polen, Storbritannien og Tyskland (hver omkring 2 %). Indvejsningen i 2014 lå i øvrigt over de foregående år. Også globalt har der været en stigning i mælkeproduktionen (stigning på 1,2 % i USA i 2015 i forhold til 2014). Det øgede udbud er ikke blevet modsvaret af en tilsvarende øget efterspørgsel fra verdensmarkedet.

Denne situation har medført store prisfald. Afregningsprisen til producenterne i EU var i januar 2016 på 29,9 eurocent/kg. Det er et fald på 9,6 % sammenlignet med december 2014 og 25 % sammenlignet med januar 2014. De danske mælkeproducenter har også oplevet prisfald på dette niveau. Også for mejeriprodukter er priserne lave. I Danmark er afregningsprisen til producenterne løbende blevet justeret i takt med prisudviklingen i EU. Pr. februar 2016 er afregningsprisen til konventionelle producenter 24 % under niveauet fra før det russiske importforbud.

Siden starten af det russiske importforbud i august 2014 har der været iværksat ordninger med støtte til privat oplagring af hhv. skummetmælkspulver og smør, og for ganske nyligt er disse tiltag blevet forlænget frem til udgangen af september 2016. Som supplement hertil er der i forbindelse med Kommissionens hjælpepakke fra efteråret 2015 desuden iværksat en ordning med støtte til privat oplagring af ost og en ordning med støtte til længerevarende oplagring af skummetmælkspulver. Ordningerne har ikke været anvendt i Danmark.

Endelig foretages der opkøb under ordningen for intervention af skummetmælkspulver. Der har ikke været interventionsopkøb i Danmark.

Svinekød

Også svinekødssektoren blev ramt af det russiske importforbud i august 2014. I forvejen havde der dog siden februar 2014 været et veterinært begrundet importforbud i Rusland mod svinekød fra EU på grund af afrikansk svinepest i Polen og Baltikum. Det politiske importforbud fra august 2014 omfatter ikke fedt, spæk og biprodukter, men det gør det veterinært begrundede importforbud. Det arbejdes derfor for at kunne genoptage eksporten fra EU til Rusland af disse produkter.

Ud over det russiske importforbud har markedssituationen for svinekød været præget af stort udbud i 2015. Antallet af slagtninger i EU steg således i 2015 med 3,3 % i forhold til 2014. Det er navnlig i Spanien (+ 6 %) og Nederlandene (+5 %), hvor der har været store stigninger i antal slagtede dyr. I Tyskland var stigningen kun på 1,3 %, og i Danmark var der et fald på 0,9 % (og en øget eksport af smågrise). Der forventes dog faldende produktion i 2016 i EU. Det bemærkes, at den stigende svinebestand i Spanien, betyder at Spanien nu har den højeste svinebestand i EU, hvilket hidtil har været Tyskland.

Det har medført faldende priser. Således er prisen i uge 1 i 2016 på EU-niveau på 128,45 €/100 kg. Det er et fald på 6,5 % i forhold til samme tid i 2015. Siden er prisen dog steget 1,6 % og var i uge 4 i 2016 på 130,59 €/100 kg. I det sidste halvår af 2014 faldt afregningspriserne på svin i Danmark med ca. 25 %. I 2015 lå den danske notering i starten af sommeren, hvor prisen normalt er højest, på 9,40 kr./kg. (mens den i sommeren 2014 var ca. 10,60 kr./kg.), men faldt sidst i 2015 til 8,70 kr./kg, hvor den fortsat ligger.

EU's eksport faldt 6 % i 2014 i forhold til 2013 på grund af bortfald af det vigtige russiske marked. Men i 2015 har det været muligt at øge eksporten navnlig til Kina, således at eksporttabet i 2014 er hentet ind mængdemæssigt om end til lavere priser.

Efter blandt andet dansk ønske indførte Kommissionen i marts 2015 og frem til udgangen af april 2015 støtte til privat oplagring af svinekød. Der blev oplagret i alt 65.000 tons; heraf ca. 15.000 tons eller ca. 24 % i Danmark, der blev største bruger af ordningen.

Som led i Kommissionens krisepakke fra efteråret 2015 blev der pr. 4. januar 2016 på ny indført støtte til privat oplagring af svinekød. I forhold til da ordningen i foråret 2015 blev støttesatsen øget, og fedt blev efter især dansk ønske omfattet. Kommissionen stoppede ordningen for støtte til privat oplagring af svinekød med virkning fra 21. januar 2016, da man fandt, at ordningen havde haft en positiv effekt på svinekødsmarkedet, og man forventer en yderligere stabilisering af priserne. Der blev i alt ansøgt om en samlet mængde på 89.841 tons. Danmark blev den tredjestørste bruger af ordningen med 11.676 tons eller 13 %.

Frugt og grønt

Frugt og grøntsektoren havde en betydelig eksport til Rusland. Kommissionen indførte derfor efter indførelsen af det russiske importforbud i august 2014 en særlig støtte til frugt og grøntsektoren, som løbende er blevet forlænget senest indtil 30. juni 2016. Støtten består i tilbagekøb, undladt høst og grøn høst samt gratis uddeling. Støtten primært allokeres til de produkter og medlemsstater, der er særligt berørt af manglende eksport til Rusland. De almindelige regler under markedsordningen for frugt og grønt giver desuden producentorganisationerne i medlemsstaterne mulighed for at indføre kriseforanstaltninger, herunder tilbagetrækning i deres driftsprogrammer. Prisniveauet har generelt været svingende under krisen. På det seneste har der været en overforsyning af tomater med faldende priser til følge, mens situationen er mere stabil for andre produkter. Den danske frugt og grøntsektor har ikke været påvirket af krisen i videre omfang, og den særlige krisestøtte er ikke blevet anvendt i Danmark.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om sagen. Europa-Parlamentet har den 7. juli 2015 vedtaget en betænkning om udsigterne for EU's mejerisektor, herunder virkningen af mælkepakken (Nicholson-rapporten). Det påpeges blandt andet, at de værktøjer, der allerede er til rådighed i mælkesektoren, kan anvendes mere målrettet. Videre fremhæves det, at det eksisterende sikkerhedsnet ikke er tilstrækkeligt og ikke effektivt kan håndtere kommende udfordringer i mælkesektoren. Her nævnes blandt andet behovet for udbudsregulering. Udvalget finder videre medlemsstaternes implementering af mælkepakken fra 2010, der bl.a. giver medlemsstaterne mulighed for indførelse af obligatoriske kontrakter i mælkesektoren, skuffende og ønsker at styrke pakken yderligere, herunder med henblik på at styrke kontraktrelationer og fremme anerkendelsen af producentorganisationer. Rapporten har også fokus på, at Kommissionen skal være mere involveret i at åbne nye markeder og fjerne handelsbarrierer. Europa-Parlamentet ønsker ligeledes at hæve interventionsprisen på smør og skummetmælkspulver.

Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Konsekvenser

Drøftelsen har ikke i sig selv konsekvenser for EU-budgettet, ligesom den ikke har erhvervsøkonomiske, statsfinansielle, lovgivningsmæssige eller administrative konsekvenser. Man vil forholde sig til konkrete initiativer, når de bliver fremlagt.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i §2-udvalget (landbrug), hvor der er indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer fremfører overordnet om markedsinstrumenter, at privat oplagring er et relevant værktøj i værktøjsskassen til at imødegå markedsudsving, samt at en højere interventionspris på mejeriprodukter vil lægge en effektiv bund i markedet. Landbrug & Fødevarer støtter ikke anvendelse af eksportrestitutioner.

EU skal understøtte medlemslandenes arbejde på at få skabt markedsadgang. I de tilfælde hvor EU har opnået en frihandelsaftale, er det helt centralt, at der sker en hurtig implementering af alle aspekter, herunder SPS-området. Indsatsen for at skabe yderligere markedsadgang skal være baseret på en fleksibel tilgang samt den faglige kompetence og kapacitet, der er til rådighed. Landbrug & Fødevarer bakker op om en step-by-step tilgang, hvor de enkelte medlemslandes manøvre muligheder opretholdes og understøttes af Kommissionen. Landbrug & Fødevarer er bekymrede for, at et ren "single entity" tilgang kan skabe forsinkelser samt problemer for EU's samlede eksportinteresser, såfremt der måtte opstå problemer i enkelte geografiske områder i EU, hvilket Ruslands-problemet er det seneste eksempel på. "Single entity" tilgang er ydermere behæftet med meget store risici, da eksempelvis en enkelt mislykket inspektion i et enkelt medlemsland kan stoppe for den samlede EU-eksport fra den pågældende sektor.

På toldområdet mener Landbrug & Fødevarer, at det ligeledes er helt centralt, at der opnås samme toldnedsættelser, som EU's konkurrenter får i tilsvarende frihandelsaftaler. Ifølge Landbrug & Fødevarer er der alt for mange eksempler på, at dette ikke er tilfældet. For eksempel har USA og Canada opnået markant bedre toldnedsættelser til Mexico, Colombia, Peru m.v. for en række landbrugsprodukter. Landbrug & Fødevarer mener desuden, at en fælles EU eksportkredit ordning inden for WTO rammerne er en fornuftig idé.

I forhold til mejeribrug er enige Landbrug & Fødevarer, at markedssituationen er vanskelig for mælkesektoren. Grundlæggende er det Landbrug & Fødevarer opfattelse, at mejerisektoren er og fortsat skal være styret af markedet. Det er ligeledes vigtigt, at den fælles landbrugspolitik ikke re-nationaliseres, da dette vil give incitament til en usund og ulige konkurrence blandt EU's medlemslande, om hvem der kan bruge flest penge på landbruget. Dette efterlader Kommissionen med et begrænset sæt værktøjer til at håndtere den nuværende særdeles vanskelige situation, men det understreger samtidig behovet for en hurtig og koordineret EU indsats. Ifølge Landbrug & Fødevarer er det derfor afgørende, at EU's markedsrelaterede værktøjer anvendes effektivt og at de justeres til at kunne understøtte bedring i markedet. Landbrug & Fødevarer ser i den forbindelse gerne:

- Støtte til alle initiativer, der kan hjælpe til at åbne eksportmarkedet og sikre handelsstrømme.
- Højere interventionspris for rettidigt at lægge en effektiv bund i markedet.
- Ophævelse af superafgiften, alternativt 1 års udsættelse af superafgiftsbetalingen i 2016 for kvoteår 2014/2015 for at lette likviditetspresset på de danske mælkeproducenter.
- Kommissionen bør hurtigt implementere de resterende elementer af den seneste krisepakke. Det er ikke acceptabelt at de afsatte midler til uddeling af mælk som fødevarehjælp ikke er blevet brugt endnu.
- Desuden bør Kommissionen hurtigst muligt se på muligheder for at bruge den Europæiske Investeringsbank til finansiering af projekter i mælkesektoren som f.eks. stalde til fremme af dyrevelfærd.
- Mejeribrug er åben overfor at se på nye eksportkreditværktøjer.

Mejeribrug afviser enhver form for EU-finansierede eller obligatoriske udbudsregulerende forslag, der vil bringe "mælkekvoterne ind af bagdøren". Landbrug & Fødevarer lægger desuden vægt på, at der ikke indføres instrumenter til regulering af den private sektor (kontrakter, producentorganisationer m.v.), der strider imod andelsselskabernes karakter og vedtægter.

Dyreværns-Organisationernes Samarbejds-Organisation (DOSO) fremhæver, at industriproduktion af dyr foregår i produktionssystemer, der efter eksisterende forretningsmodeller kræver, at antallet af dyr holdes

konstant eller stigende. Modellen kompromitterer dyrenes velfærd samtidig med, at producentens mulighed for at tilpasse produktionen til markedet vanskeliggøres. Landbrugspolitikken kan enten skæres til efter uhensigtsmæssige forhold og cementerer dem eller ændre uheldige tendenser og vaner. Med optimal dyrevelfærd afværges en række utilsigtede negative effekter af husdyrbrug.

Markedssituationen kræver ifølge DOSO produktion af færre – ikke flere – af de enheder, der sælges med tab. EU-støtte og national støtte til landbruget skal efter DOSO's mening primært støtte ændring af de produktionsmetoder og forretningsmodeller, der har skabt problemerne. DOSO mener, at EU's krisepakke til husdyrsektoren skal anvendes til omlægning af husdyrbrug til produktionsformer med fokus på velfærd for det enkelte dyr. Midlerne fra hjælpepakken bør ikke anvendes til produktion af flere dyr. At tilføre et allerede mættet marked flere enheder – som ikke kan sælges med fortjeneste - må betegnes som en forfejlet strategi, der ikke skal støttes af offentlige midler.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Frankrig fremlagde forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. februar 2016 et memorandum med en lang række ønsker til markedstiltag. Frankrig ønsker blandt andet højere interventionspris på mælk, genindførelse af en form for udbudsstyring i EU's mælkesektor og nedsættelse af en højniveau gruppe for mælkesektoren. På svinekød finder Frankrig blandt andet, at den ordning for støtte til privat oplagring af svinekød, der blev anvendt i januar 2016, bør genåbnes. Derudover ønsker Frankrig bedre mulighed for afsætning af europæisk svinekød på verdensmarkedet, og mulighed for at kunne eksportere fedt, spæk og biprodukter til Rusland, idet disse produkter er omfattet af russiske veterinære restriktioner men ikke det politiske importforbud fra august 2014. Hertil kommer også blandt andet et ønske om oprindelsesmærkning på forarbejdede fødevarer, flere midler til salgsfremme, overveje muligheden for eksportkreditter på EU-plan, finansielle instrumenter og støtte til innovation og modernisering.

Det kan forventes, at en række sydlige og østeuropæiske medlemsstater vil støtte Frankrigs ønsker om flere markedstiltag, mens andre medlemsstater forventes at ville fastholde en mere markedsorienteret kurs.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen anerkender den vanskelige markedssituation for særligt mælk og svinekød, og regeringen lægger vægt på, at der er tale om en europæisk udfordring, og at der skal findes løsninger i form af fælles europæiske tiltag, og har i den sammenhæng støttet Kommissionens hjælpepakke fra efteråret 2015, som særligt har fokus på mælke- og svinekødssektorerne.

Regeringen arbejder for markeds-mæssigt velbegrundet brug af markedsinstrumenter, der skal være balancerede i forhold til de påvirkede sektorer, idet man ikke kan støtte brug af eksportrestitutioner. Regeringen støtter ikke indførelsen af nye instrumenter til udbudsstyring, herunder af mælkeproduktionen efter mælkekvoternes ophør.

Regeringen arbejder aktivt for, at der på EU-niveau arbejdes målrettet for at åbne nye markeder og afhjælpe tekniske handelshindringer.

Regeringen lægger afgørende vægt på, at EU-initiativerne så vidt muligt finansieres via omprioriteringer inden for EU's landbrugsbudget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 6. november 2015 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 16. november 2015, jf. samlenotat oversendt den 29. oktober 2015.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 9. oktober 2015 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 22.-23. oktober 2015, jf. samlenotat oversendt den 1. oktober 2015.

Der er oversendt orienterende notat til Folketingets Europaudvalg den 22. september 2015 om Kommissionens hjælpepakke til de europæiske landmænd.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 4. september 2015 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 7. september 2015, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 27. august 2015.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg ved skriftlig forelæggelse den 9. juli 2015 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 13. juli 2015, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 3. juli 2015.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg.

2. Finansielle instrumenter i forhold til landbrugspolitikken KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Mulighederne for anvendelse af finansielle instrumenter i landbrugspolitikken forventes sat på dagsordenen til drøftelse på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14. marts 2016.

Baggrund

Formandskabet forventes at lægge op til en drøftelse af finansielle instrumenter i forhold til landbrugspolitikken.

Sagen forventes på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14. marts 2016 med henblik på udveksling af synspunkter.

Formål og indhold

Finansielle instrumenter i forhold til landbrugspolitikken forventes drøftet på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14. marts 2016. Det forventes, at drøftelsen vil fokusere på mulighederne for at anvende finansielle instrumenter i bred forstand, herunder instrumenter, der allerede i dag kan anvendes under landdistriktsforordningen, samt øvrige finansielle redskaber, der knytter sig til mulighederne under den fælles markedsordning og arbejdet i Kommissionens Task Force for landbrugsmarkederne. Hertil kan også nationale ordninger forventes at blive drøftet.

Finansielle instrumenter under landdistriktspolitikken

Der er i dag mulighed for at anvende finansielle instrumenter i medlemsstaternes landdistriktsprogrammer med hjemmel i landdistriktsforordningen 1303/2013. Disse finansielle instrumenter tager sigte på at understøtte investeringer, som er finansielt bæredygtige men som trods dette ikke kan opnå tilstrækkelig finansiering fra markedsilder. Det vil sige, hvor der er konstateret markedssvigt eller suboptimale investeringsforhold. Finansielle instrumenter kan anvendes til finansieringsaktiviteter i form af lån eller kapitalandele, herunder risikokapital og garantier, som yder et væsentligt bidrag til EU's politikmål, for eksempel EU prioriteterne i landdistriktsprogrammet.

Ved at forbedre lånefaciliteterne for virksomhederne vil lånene eller garantistillelserne i princippet kunne gøres billigere og/eller mere tilgængelige, idet den kapital, der stilles til rådighed af EU under ordningen ikke skal forrentes. Heroverfor står, at anvendelsen af finansielle instrumenter er omfattet af de almindelige statsstøtteregele, hvilket vil sige, at for eksempel lånekapital ydet på baggrund af anvendelsen af finansielle instrumenter skal tilbydes på markedsvilkår. Det fremgår således af forordningens betragtninger, at finansielle instrumenter ikke bør fortrænge privat finansiering. I praksis vil instrumentet derfor primært kunne anvendes, hvor der er konstateret markedssvigt eller suboptimale investeringsforhold men derimod ikke som rentetilskudslån eller som yderligere lån med ringere sikkerhed, end hvad der er tilgængeligt på kommercielle vilkår.

I det danske landdistriktsprogram er det indtil videre besluttet ikke at anvende finansielle instrumenter som støtteform. Der har tidligere været overvejelser om at indføre et sådant i form af en kreditfacilitet for mere

lempelig lånefinansiering af generations- og ejerskifter på landbrugsbedrifter. Imidlertid eksisterer der allerede i dag finansieringsmuligheder på markedsvilkår med samme formål, for eksempel Landbrugets Finansieringsbank og Vækstfonden. Hertil kommer, at Landbrugets Finansieringsbank indtil videre har haft ledig kapital til investeringer og generationsskifte, hvorfor det vil kunne blive vanskeligt at konstatere markedssvigt eller suboptimale investeringsforhold i Danmark, som er forudsætningen for at anvende instrumentet. Det var ligeledes vurderingen, at gearingen ved finansielle instrumenter ikke oversteg gearingsmulighederne ved klassiske investeringsordninger.

Samarbejde mellem Kommissionen og Den Europæiske Investeringsbank

For at fremme brugen af finansielle instrumenter indledte Kommissionen og Den Europæiske Investeringsbank (EIB) i foråret 2015 et samarbejde, og i december 2015 blev der præsenteret et garantiprogram, hvor EIB giver private banker en garanti til en del af udlånet til investeringer. Dermed reduceres bankernes risiko ved udlån, så udlånet kan øges ellers betingelserne ved udlån kan reduceres, EIB er en offentlig bank ejet af medlemsstaterne, som ikke skal generere overskud.

I udmøntningen af Kommissionens Investeringsplan for Europa – den såkaldte 'Juncker Plan' i form af den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSD) – arbejdes der endvidere på at understøtte EIB's aktiviteter ved at tilføre EIB yderligere risikovillig lånekapital til investeringer.

Forsikringsordninger under landdistriktspolitikken

Foruden finansielle instrumenter rummer landdistriktsforordningen 1303/2013 mulighed for at yde støtte til finansielle bidrag til præmier til forsikring af afgrøder, dyr og planter og gensidige fonde til betaling af finansiell kompensation for økonomiske tab som følge af blandt andet ugunstige vejrforhold eller sygdomsudbrud. Forordningen indeholder også mulighed for etablering af et redskab til indkomststabilisering i form af finansielle bidrag til gensidige fonde, som yder kompensation til landbrugere for et voldsomt prisfald i deres indkomst.

Kommissionens task force for landbrugsmarkedene

Kommissionen har nedsat en task force med uafhængige eksperter til at drøfte mulighederne for at forbedre landmændenes situation i fødevarerforsyningskæden. Drøftelserne vil blandt andet omfatte markedstransparens, adgang for landmænd til finansielle instrumenter og future markeder, der kan inddæmme risiko for prisfald, muligheder for at arrangere kontraktuelle relationer inden for fødevarerekæden og juridiske muligheder for at organisere kollektive aktioner. Task forcen forventes at afslutte sit arbejde med en rapport til efteråret 2016, der kan indeholde anbefalinger om ændring af retsakter.

Den fælles markedsordning

Den fælles markedsordning 1308/2013 rummer mulighed for, at der i vinstøtteprogrammerne kan ydes støtte til høstforsikring, gensidige fonde og grøn høst for at dæmme op for krisesituationer. Desuden kan der i regi af producentorganisationerne for frugt og grønt ydes støtte til høstforsikring med henblik på eventuelle som følge af naturkatastrofer, ugunstige vejrforhold, sygdomme eller skadedyrsangreb. Denne støtte vil i udgangspunktet være finansieret under budgettet for den fælles markedsordning.

Nationale ordninger

En række medlemsstater, særligt Spanien, opererer endvidere med nationale forsikringsordninger til forebyggelse af kriser, sygdomsudbrud og ekstreme klimatiske forhold. Disse ordninger er godkendt som national statsstøtte.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Konsekvenser

Drøftelsen har i sig selv ikke nogen statsfinansielle, samfundsøkonomiske, erhvervsmæssige eller lovgivningsmæssige konsekvenser, eller væsentlige konsekvenser for beskyttelsesniveauet. Man vil forholde sig til konkrete initiativer, når de bliver fremlagt.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i §-2-udvalget (landbrug), hvor der er indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer bemærker, at angående tilgængeligheden af finansielle instrumenter i landbrugssektoren i Danmark, da lægger Landbrug & Fødevarer vægt på, at samarbejdet mellem Kommissionen og Den Europæiske Investeringsbank, og andre europæiske initiativer også bliver gjort operative for landbrugssektoren i Danmark, hvor det er relevant, og hvor det kan supplere eksisterende initiativer på en meningsfuld måde. Ligeledes kan man via Den Europæiske Investeringsfond arbejde for en udvidelse og forbedring af Vækstfondens nuværende etableringslåneordning til landbrug.

Landbrug & Fødevarer er bekymret over aktuelle europæiske tendenser, herunder i den nyetablerede task force for landbrugsmarkederne, mod at indføre mere regulering af den europæiske fødevarekæde. Ikke mindst af hensyn til varernes frie bevægelighed i EU, er det afgørende for Landbrug & Fødevarer, at der ikke indføres obligatoriske og administrative tunge tiltag mv., der vil pålægge erhvervet – der oplever store konkurrence fra aktører udenfor EU – yderligere byrder. Tilpasning og konsolidering af landbrugs- og fødevaresektoren bør først og fremmest ske gennem fremme af stærke kooperativer, samt en bedre håndhævelse af eksisterende konkurrenceregler.

Dyreværns-Organisationernes Samarbejds-Organisation (DOSO) mener, at samtlige finansielle instrumenter i forhold til landbrugspolitikken skal have bæredygtige målsætninger, der rækker ud over snæver økonomisk fordel for låntager og finansieringskilde. Offentlig støtte skal tilgodese offentlighedens interesser for dyrevelfærd, miljø, klima, biodiversitet og sundhed.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er endnu ikke kendskab til andre medlemsstaters holdninger.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er åben overfor at drøfte finansielle instrumenter i forhold til landbrugspolitikken, idet man lægger vægt på markedsbaserede, effektive og ubureaukratiske ordninger. Regeringen støtter nedsættelsen af task forcen for landbrugsmarkederne, herunder fokus på adgang for landmænd til finansielle instrumenter og future markeder, der kan inddæmme risiko for prisfald. Regeringen finder, at øget brug af for eksempel forsikringsordninger på EU-plan bør sammenholdes med de nuværende støtteordninger på EU-plan, så det ikke overlapper med eksisterende markeds- eller indkomststøtte.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

3. (Evt.) Forslag til Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EU) 2016/72 blandt andet for så vidt angår visse fiskerimuligheder for tobis KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Formålet med forslaget er blandt andet at fastsætte TAC'er¹ for tobis for 2016 og at fordele EU's rådhedsmængder til medlemsstaterne (kvoter) for fiskeriet efter tobis. Forslaget forventes også at indeholde visse andre elementer, herunder udveksling af yderligere fiskerimuligheder i 2016 med Norge

¹ TAC = Total Allowable Catches = samlede tilladte fangstmængder

Baggrund

Kommissionen forventes at fremlægge forslag til Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EU) 2016/72 blandt andet for så vidt angår visse fiskerimuligheder for tobis og yderligere udveksling af fiskerimuligheder med Norge.

Forslaget forventes fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 3 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal.

Sagen forventes sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14. marts 2016 med henblik på politisk enighed/vedtagelse.

Formål og indhold

Rådet (landbrug og fiskeri) opnåede i december 2015 politisk enighed om en forordning med fastsættelse af fiskerimuligheder for 2016 i EU-farvande og for EU-fartøjer i visse andre farvande og for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande.

Det kommende forslag om tilpasning af forordningen om fiskerimulighederne for 2016 forventes at indeholde flere elementer, herunder fastsættelse af fiskerimuligheder for tobis.

Tobis

Forordningen om fiskerimuligheder for 2016 indeholdt som ventet ikke TAC'er for tobis for fiskerisæsonen 2016, da den videnskabelige rådgivning ikke forelå. Forslaget forventes derfor blandt andet at indeholde TAC'er og kvoter for tobis i de 7 forvaltningsområder for 2016, der forventes baseret på rådgivningen som Det Internationale Havundersøgelsesråd (ICES) har offentliggjort den 22. februar 2016.

ICES rådgiver om følgende TAC for tobis for hvert af de 7 forvaltningsområder:

- Område 1 (Dogger Banke området): Monitoringskvote på 5.000 tons
- Område 2 (sydøstlige Nordsø): Monitoringskvote på 5.000 tons
- Område 3 (Central-østlige Nordsø og Skagerrak): 123.135 tons
- Område 4 (central-vestlige Nordsø): 6.000 tons (skal udføres som monitoringsfiskeri)
- Område 5 (Viking og Bergen Bank i norsk zone i Nordsøen): 0 tons
- Område 6 (Kattegat): 219 tons
- Område 7 (Shetlandsområdet): 0 tons.

Område 3 er hovedsageligt beliggende i norsk farvand, men inkluderer også Skagerrak og EU-farvande i Nordsøen.

ICES har ligeledes den 22. februar 2016 offentliggjort deres svar på en dansk forespørgsel om at gennemføre et reeltidsmonitoringsfiskeri i perioden 15. april til 6. maj 2016 af tobis i område 1 i 2016. ICES har vurderet, at metoden til beregning af TAC i område 1 ud fra fangstrater i reeltidsmonitoringsfiskerier i overensstemmelse med den normale ICES tilgang, og at metoden er egnet til at bestemme bestandstørrelse og TAC for 2016, forudsat at der indsamles tilstrækkelig med data (fangster og biologiske prøver).

Tobissæsonen forudsættes ifølge forordningen om fiskerimuligheder nr. 2016/72 påbegyndt den 1. april 2016.

Udveksling af fiskerimuligheder med Norge

Forslaget forventes at indeholde udveksling af fiskerimuligheder med Norge i lyset af, at EU og Norge den 15. december 2015 indgik en ad hoc aftale om blåhvilling og atlanto-skandinavisk sild. Der udveksles fiskerimuligheder, hvor EU overfører 25.000 tons blåhvilling til Norge mod, at Norge overfører i alt 2.500 tons arktisk torsk og kuller, samt 350 tons lange og andre arter til EU.

Korrektioner

Forslaget forventes desuden at indeholde en korrektion i fordelingen af TAC for torsk i område I og IIb, hvor TAC for "andre medlemsstater" er blevet sat for højt.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af EU's fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Konsekvenser

Forslaget har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Forslaget har ikke konsekvenser for EU's budget.

Fastsættelse af TAC og kvoter har på kort sigt erhvervsøkonomiske konsekvenser. Danske fiskeres samlede fiskerimuligheder for tobis var i 2015 på ca. 337.000 tons i 2015, hvoraf en stor del af kvoten i forvaltningsområde 3 ikke kunne fiskes. Der forventes en markant samlet reduktion i fiskerimulighederne for tobis for 2016, der dermed forventeligt vil indebære en betydelig reduktion i bruttoindtjeningen i tobisfiskeriet. Fiskerimulighedernes størrelse har selv sagt også afledte erhvervsøkonomiske konsekvenser for forarbejdningsindustrien.

Høring

Forslaget har været i skriftlig høring i § 5-udvalget (fiskeri), hvor der indkommet følgende bemærkninger:

Marine Ingredients bemærker, at tobis spiller en helt central rolle for dansk fiskeri og for den danske produktion af fiskemel og fiskeolie som danner grundlag for eksport til en stadig voksende global akvakultursektor. Det er afgørende for dansk fiskeri og forarbejdningsindustri, at forvaltningen sikrer, at et stabilt og rentabelt fiskeri kan udføres efter tobis. En sådan forvaltning forudsætter en bestandsvurdering og rådgivning baseret på pålidelige metoder, samt en forvaltningsstrategi, der giver de bedst mulige forhold for en optimeret fiskeriindsats.

Marine Ingredients noterer sig, at ICES i forbindelse med fremlæggelse af rådgivningen har gennemgået en konkret metode for realtidsmonitoring (RTM), og at denne findes velegnet til bestemmelse af tobis bestandsstørrelse og til fastsættelse af TAC for område 1 i 2016. I lyset af de atypiske resultater af skrabetogtet, opfordre Marine Ingredients Danmark til, at der iværksættes et realtidsfiskeri i område 1, der skal bidrage til at tilvejebringe et realistisk billede af bestandens størrelse. Fiskerimulighederne bør afspejle et traditionelt fiskeri efter tobis. En biologisk monitoringskvote på 5000 tons vil ikke sikre dette. Tobis landes i al væsentlighed i Danmark og forarbejdes af danske virksomheder. Marine Ingredients understreger derfor, at der i skønnet over de erhvervsøkonomiske konsekvenser skal medregnes forarbejdningsindustriens adgang til råvarer. En markant samlet reduktion i fiskerimulighederne for tobis for 2016 vil således ikke kun indebære en betydelig reduktion i bruttoindtjeningen i tobisfiskeriet, men vil også medføre en markant reduceret produktion og indtjening i forarbejdningsindustrien, med deraf reduceret dansk eksport til følge.

Danmarks Pelagiske Producentorganisation (DPPO) og Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation (DFPO) bemærker, at tobisfiskeriet er kernen i det danske industrifiskeri og har været det igennem de sidste mere end 50 år. Den danske industriflåde og forarbejdningsindustrien på land er bygget op omkring tobisfiskeriet og en række havne og kystsamfund på den jyske vestkyst er forankrede i netop det fiskeri. De vigtigste fangstpladser i tobisfiskeriet ligger i området omkring Dogger Banke i Nordsøen (forvaltningsområde 1). Historisk har de gennemsnitlige årlige fangster fra det område ligget godt over 200.000 tons med en førstehåndsværdi på over 300 mio. kr. ICES har netop offentliggjort den videnskabelige rådgivning for tobis i 2016. Rådgivningen indikerer, at rekrutteringen til tobisbestanden i de væsentligste fiskeområder er historisk lav. For område 1 muliggør ICES, at der igangsættes et realtidsmonitoringsfiskeri i perioden 15. april til 6. maj. Formålet med realtidsmonitoringsfiskeriet er at

validere den videnskabelige rådgivning og at afsøge mulighederne for at revidere den anbefalede kvotefastsættelse. DPPO og DFPO mener, at det er helt afgørende for danske fiskere, at realtidsmonitoringsfiskeriet gennemføres, og at det sker på en måde og med et omfang, der sikrer et omfattende og troværdigt grundlag for en eventuel revision af den videnskabelige rådgivning. Det indebærer, at realtidsmonitoringsfiskeriet tilrettelægges således, at det bedst muligt simulerer et reelt og sammenligneligt tobisfiskeri. Realtidsmonitoringsfiskeriet må gennemføres med et betydeligt antal fartøjer og med et omfang, der sikrer at der indsamles fangstprøver fra alle relevante fangstpladser i hele monitoringsperioden uden at påføre bestanden en uacceptabel risiko. DPPO og DFPO fremfører, at fiskeriets organisationer forventer, at blive inddraget fra tidligste fase i tilrettelæggelse af realtidsmonitoringsfiskeriet. DPPO og DFPO finder ligesom Marine Ingrediens Denmark, at skønnet over de erhvervsøkonomiske konsekvenser skal medregne den betydelige forventede reduktion i forarbejdningsindustriens adgang til råvarer og deraf markante reducerede produktion og indtjening i sektoren.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er endnu ikke kendskab til andre medlemsstaters holdninger.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter, at TAC for tobis fastsættes i overensstemmelse med rådgivningen fra ICES. Regeringen vil som led heri arbejde for at der etableres et realtidsmonitoringsfiskeri i område 1 fra den 15. april til den 6. maj 2016, og at den endelige kvote for dette område fastsættes ud fra resultaterne af dette fiskeri efter en model godkendt af ICES. Regeringen lægger vægt på, at TAC fastsættes hurtigst muligt, så fiskeriet kan påbegyndes den 1. april 2016 i de områder, hvor dette er forudsat.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

4. Rådets konklusioner om Den Europæiske Revisionsrets særberetning nr. 11/2015: Forvalter Kommissionen EU's fiskeripartnerskabsaftaler hensigtsmæssigt? KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Formandskabet har med baggrund i Den Europæiske Revisionsrets særberetning nr. 11/2015: Forvalter Kommissionen EU's fiskeripartnerskabsaftaler hensigtsmæssigt? fremlagt et udkast til rådskonklusioner om særberetningen med henblik på vedtagelse. I udkastet minder man om Rådskonklusionerne, som blev vedtaget om den eksterne dimension om den fælles fiskeripolitik den 19. marts 2012.

Baggrund

Formandskabet har med baggrund i Den Europæiske Revisionsrets særberetning nr. 11/2015: Forvalter Kommissionen EU's fiskeripartnerskabsaftaler hensigtsmæssigt? fremlagt et udkast til rådskonklusioner om særberetningen.

Sagen forventes på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14. marts 2016 med henblik på enighed om rådskonklusioner.

Formål og indhold

Den Europæiske Revisionsrets særberetning nr. 11/2015 vedrører en undersøgelse af 4 af de 12 fiskeripartnerskabsaftaler, der var gældende, da revisionen fandt sted: Aftalen med Mauretanien (der omfatter flere arter i Atlanterhavet) og aftalerne med Madagaskar, Mozambique og Seychellerne (der omfatter tunfisk i Det Indiske Ocean). Disse 4 fiskeripartnerskabsaftaler tegnede sig tilsammen for 77 % af betalingerne vedrørende sådanne aftaler i 2013.

Den Europæiske Revisionsret konkluderede overordnet, at fiskeripartnerskabsaftalerne generelt forvaltes godt af Kommissionen, men at der stadig er flere områder, som kan forbedres i relation til forhandlingsprocessen og gennemførelsen af protokollerne og fremlægger visse konkrete anbefalinger med henblik på at forbedre disse elementer.

Formandskabet har fremlagt et udkast til rådskonklusioner vedrørende særberetningen. Udkastet støtter Revisionsrettens vurdering af, at forhandlingsprocesser og gennemførelsen af fiskeripartnerskabsaftaler generelt forvaltes godt, mens der er plads til yderligere forbedring, og idet der mindes om rådskonklusionerne, som blev vedtaget om den eksterne dimension om den fælles fiskeripolitik den 19. marts 2012.

Rådet anerkender de fremskridt, som er gjort i forvaltningen af aftalerne i overensstemmelse med reformen. Det gælder særligt for så vidt angår analysen af overskudsressourcer, respekt for demokratiske principper og menneskerettigheder, lettelsen af EU's budget og den tættere overvågning af sektorstøttekomponenten af den finansielle modydelse.

Vigtigheden af disse aftaler for den bæredygtige forvaltning af levende marine ressourcer i partnerlandene understreges. På samme måde understreges vigtigheden af disse aftaler for EU's langdistanceflådes økonomiske aktivitet og for EU og partnerlandene i at sikre fremtiden for kystsamfund, beskæftigelse og fødevareforsyning.

Det fremhæves, at sektorstøtten er af vital betydning for udviklingen af fiskerisektoren, for lokalbefolkningen og for fiskeriforvaltningen i partnerlandene. Det noteres, at konceptet om overskud er vanskeligt at anvende i praksis, særligt i forhold til stærkt vandrende arter. Man støtter derfor Kommissionens igangværende indsats med at operationalisere overskudskonceptet. Det understreges i den sammenhæng den gennemsigthed, som EU har i sin implementering af alle aftaler med partnerlande og behovet for at insistere på lige vilkår i forhold til andre landes fjernfiskeriflåder,

Man tilslutter sig, at den tidligere udnyttelsesgrad af fiskerimuligheder er en vigtig faktor for at bestemme den passende fiskerikapacitet og den finansielle modydelse, men at også vigtigheden af aftalen i forhold til at fremme mål og principper i den fælles fiskeripolitik i partnerlandet skal tages i betragtning i forbindelse med fornyelse af aftaler. Revisionsrettens anbefalinger og observationer i relation til at undgå tidsmæssige huller mellem to protokoller og den relaterede optimering af anvendelsen af de til rådighed værende fiskerimuligheder noteres. Rådet understreger vigtigheden af fortsat at have en eksklusivitetsklausul i fiskeripartnerskabsaftalerne.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om sagen.

Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Konsekvenser

Særberetningen og udkastet til rådskonklusioner har ikke i sig selv konsekvenser for EU-budgettet, ligesom de ikke i sig selv forventes at have statsfinansielle, lovgivningsmæssige eller administrative konsekvenser.

Der er i forbindelse med forslaget til en ny forordning om bæredygtig forvaltning af de eksterne fiskeriflåder, jf. KOM (2015) 636, forudset visse statsfinansielle konsekvenser til opbygning og administration af udvekslingsfaciliteter i det elektroniske system.

Høring

Sagen har været i høring i §5-udvalget (fiskeri). Der er ikke indkommet bemærkninger.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes generelt at være opbakning til udkastet til rådskonklusioner.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen henholder sig i relation til den fælles fiskeripolitiks eksterne dimension generelt til principperne, som indgår i Folketingets vedtagelse V42 af 7. april 2011, herunder særligt:

- at EU-fartøjers eksterne fiskeriaktiviteter forvaltes og kontrolleres efter samme standard som inden for EU-farvande, herunder at EU's fiskeriaftaler påviseligt skal understøtte en social og miljømæssigt bæredygtig udvikling.

Specifikt for så vidt angår fiskeripartnerskabsaftaler henholder regeringen sig til principperne, der blev fremlagt på samrådet om fiskeripartnerskabsaftaler i Folketingets Fødevareudvalg den 12. januar 2011, det vil sige:

- forbedrede videnskabelige bestandsvurderinger,
- styrket kontrol, herunder fremme af regionalt samarbejde,
- krav til overholdelse af menneskerettigheder og demokratisk udvikling, herunder fremme af opbygning af høringsprocesser,
- størst mulig sikkerhed for, at EU's midler anvendes til de formål, som er opstillet i aftalerne, og
- størst mulig åbenhed i forbindelse med aftalernes indgåelse og evaluering.

Regeringen lægger vægt på, at fiskeri under fiskeripartnerskabsaftalerne alene må foregå på et overskud af fiskeressourcer.

Regeringen arbejder desuden for, at midlerne inden for rammerne af fiskeripartnerskabsaftalerne kommer lokalbefolkningen til gode. Endvidere lægges der vægt på en opretholdelse af en eksklusivitetsklausul, som sikrer, at EU-fartøjer, når der foreligger en fiskeripartnerskabsaftale med et tredjeland, alene kan fiske i det pågældende land inden for rammerne af aftalen og ikke indgå private aftaler om fiskerimuligheder uden for aftalens rammer.

Regeringen lægger vægt på, at konklusionerne følger de generelle principper om fiskeripartnerskabsaftaler, der fremgår af Rådets konklusioner om fiskeripolitikens eksterne dimension af 19. marts 2012 og den nye grundforordning 1380/2013 om den fælles fiskeripolitik.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

5. **Rådets konklusioner om Den Europæiske Revisionsrets særberetning nr. 13/2015: EU's støtte til træproducerende lande under FLEGT handlingsplanen** **KOM-dokument foreligger ikke**

Nyt notat.

Resumé

Formandskabet har med baggrund i Den Europæiske revisionsrets særberetning nr. 13/2015 (EU's støtte til træproducerende lande under FLEGT-handlingsplanen) fremlagt et udkast til rådskonklusioner med henblik på vedtagelse. I særberetningen kritiseres Kommissionen blandt andet for mangelfuld planlægning og rapportering om støtten til træproducerende lande og for langsommelighed i processens fremdrift. I udkastet til rådskonklusioner fremhæver Rådet særberetningens påpegning af behov for bedre planlægning og rapportering. Samtidig anerkender Rådet, at det er kompliceret at adressere ulovlig tømmerhugst og skovforvaltning i de tømmerproducerende partnerlande og peger på, at Kommissionens og medlemsstaternes indsats på området skal ses i sammenhæng og er gensidigt understøttende. Rådet peger også på, at meget allerede er opnået i forhold til at styrke kapacitet til sikring af lovlig og bæredygtig

skovforvaltning i partnerlande, herunder ved at fremme gennemsigtighed og inddragelse af interessenter, og fremhæver, at opfølgningen på særberetningen også skal ses i lyset af udfaldet af to igangværende evalueringer af hhv. EU's tømmerforordning og den samlede FLEGT-handlingsplan.

Baggrund

Formandskabet har med baggrund i Den Europæiske Revisionsrets særberetning nr. 13/2015: EU's støtte til træproducerende lande under FLEGT handlingsplanen fremlagt et udkast til rådskonklusioner om særberetningen.

Sagen forventes på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14. marts 2016 med henblik på enighed om rådskonklusioner.

Formål og indhold

I 2003 fremlagde Kommissionen sin såkaldte FLEGT²-handlingsplan om retshåndhævelse, god forvaltningspraksis og handel på skovbrugsområdet. Målet var sikring af lovlig skovforvaltning og friholdelse af EU's marked for ulovligt fældet træ. Et vigtigt element heri var støtte til kapacitetsopbygning i træproducerende lande med henblik på indgåelse af partnerskabsaftaler om skovforvaltning og opbygning af et licenssystem for disse landes eksport af træ og træprodukter til EU. EU's revisionsret har undersøgt om Kommissionen har forvaltet den støtte, der er ydet inden for rammerne af FLEGT-handlingsplanen, hensigtsmæssigt. Under FLEGT-handlingsplanen er der allokeret 300 millioner € fordelt på 35 lande i perioden 2003 til 2013. To lande, Indonesien og Ghana, har gjort gode fremskridt mod fuld implementering af de frivillige partnerskabsaftaler og udstedelse af licenser for lovlighed af deres træ og træprodukter (FLEGT-licenser). Men generelt vurderes fremdriften i processen at have været meget langsom og mange partnerlande står stadig overfor store udfordringer med at håndtere barrierer for god forvaltningspraksis og retshåndhævelse.

Siden Kommissionen i 2003 fremlagde EU's FLEGT-handlingsplan er der endnu ingen partnerskabslande, der er i stand til at udstede FLEGT-licenser. Revisionsretten finder, at mangel på tilstrækkelig planlægning fra Kommissionens side, sammenholdt med manglende klare mål for støtten til de tømmerproducerende lande, er væsentlige faktorer for den langsomme proces.

Revisionsretten anbefaler derfor, at Kommissionen gør følgende:

- sætter klare mål og midler for at nå målene
- tildeler ressourcerne til de lande, hvor man opnår den største effekt
- sikrer, at EU's tømmerforordning er ensartet implementeret i medlemslandene
- indfører evaluerings- og rapporteringsprocedurer for at holde VPA-processen på sporet
- gør brug af velrenommerede private certificeringsorganer.

Formandskabet har fremlagt et udkast til rådskonklusioner vedrørende særberetningen. I udkastet understreges blandt andet, at FLEGT-handlingsplanen implementeres som et koordineret tiltag med gensidigt understøttende indsatser fra både Kommissionen og medlemsstaterne. Det bemærkes, at den koordinerede støtte fra EU og medlemsstaterne til tømmerproducerende lande er en afgørende forudsætning for at kunne udmønte EU's FLEGT licensordning for træ og for at kunne indgå FLEGT-partnerskabsaftaler med tømmerproducerende lande.

Det fremhæves, at FLEGT-partnerskabsaftaler styrker tømmerproducerende landes kapacitet til at forvalte skove i overensstemmelse med nationale regler og krav, og i sidste ende kræver høje standarder for dokumentation for lovlighed, før licenser vil kunne udstedes. Det anerkendes, at Kommissionen og medlemsstater har evnet at støtte tømmerproducerende lande under krævende forhold, og fremhæve, at det er komplekst at adressere ulovlig tømmerhugst og fremme god forvaltning af skove og samtidig sikre god sammenhæng med andre skovrelaterede indsatser, blandt andet i forhold til klima.

² FLEGT: Forest Law Enforcement, Governance and Trade (Retshåndhævelse, god forvaltningspraksis og handel på skovbrugsområdet).

I udkastet understreges, at der allerede er opnået store fremskridt i partnerlande i form af styrket kapacitet til at sikre lovlig og bæredygtig skovforvaltning samt fremme af gennemsigtighed, inddragelse af interessenter og demokratiske processer mv. Kommissionens anmodes om at gøre sig umage for yderligere at fremme synergi, effektivitet og virkningsgrad ved tildeling af støtte til tømmerproducerende lande. Det bemærkes, at der aktuelt pågår en evaluering af EU's tømmerregulering og en bredere evaluering af den samlede FLEGT-handlingsplan,

Der peges på, at særberetningens anbefalinger bør ses og adresseres i lyset af disse pågående evalueringer og tillige af udviklingen i drøftelser om skovforvaltning i multilaterale fora såsom FN's skovforum og dertil knyttede arrangementer.

Det fremhæves, at der er behov for en styrket indsats til implementering af EU's tømmerregulering, så der kan sikres lige konkurrencevilkår på det indre marked. Kommissionen støttes i arbejdet med at adressere de forhold, der rejses i særberetningen, og endelig opfordres Kommissionen til at være særligt opmærksom på særberetningens anbefaling om en forbedret planlægning og rapportering om de forskellige elementer i FLEGT-handlingsplanen med henblik på at tydeliggøre formål, prioriteter, deadlines og budgetter for støtten til tømmer-producerende lande og samtidig tage højde for den gensidigt understøttende effekt i forhold til medlemsstaters indsatser.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om sagen.

Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Konsekvenser

Særberetningen og udkastet til rådskonklusioner har ikke i sig selv konsekvenser for EU-budgettet, ligesom de ikke i sig selv forventes at have statsfinansielle, lovgivningsmæssige eller administrative konsekvenser.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i Miljøspecialudvalget, hvor der indkommet følgende bemærkninger:

3F støtter regeringens linje i sagen.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes generelt at være opbakning til udkastet til rådskonklusioner.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen finder, at rådskonklusionerne bør fremhæve væsentlige kritikpunkter i Revisionsrettens særberetning og behovet for opfølgning herpå.

Regeringen anerkender samtidig, at adressering af ulovlig tømmerhugst og skovforvaltning i FLEGT-partnerlande er et komplekst område og at meget allerede er opnået i henseende til kapacitetsopbygning mv. i partnerlande, herunder øget gennemsigtighed og interessentinddragelse.

Regeringen finder tillige, at opfølgningen på særberetningen bør tage bestik af og tilrettelægges i lyset af udfaldet af de to igangværende evalueringer af henholdsvis EU's tømmerforordning og den samlede FLEGT-handlingsplan.

Regeringen finder samlet set, at formandskabets udkast på en passende og balanceret måde adresserer disse hensyn og kan derfor støtte udkastet.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.